

BREVIS NARRATIO
IN AVGVRATIONIS
ACADEMIÆ
DVISBVRGENSIS

ANTE CENTVM ANNOS XIV. OCTOBR.
c^o I^oc LV.

FACTÆ,
RITVVMQVE NONNVLLORVM,
EX
VBERIORE HISTORIA,
AD MAJOREM EORVM,
QVÆ
IN ORATIONE PANEGYRICA
ALIBIQVE DICTA FVERVNT,
ILLVSTRATIONEM
DECERPTA

ACADEMIA ELECTORALIS
QVÆ EST
DVISBVRGI CLIVORVM,
DEDICATA.

Qvoniam aggressi sumus pompam tradere, qua in sede sua ac fastigio locata est Duisburgensis Academia: à proposito alienum non erit, paucis supra repetere; ab quibus initiis profecta, quæ aliquamdiu jacuerunt, auspiciis primum Serenissimi Electoris Brandenburgici FRIDERICI GVILLELMI cœperit surgere, & paulatim eo progredi, ut magnarum Academiarum numero solenni honore insérenda videretur. Seculum enim jam vertitur, ex quo ea res agitari cœpta est: nec gloriösè cogitata feliciter patrari potuerunt. Memoriæ nominis GYLIELMI, cui cognomem vulgo

go Divitis dixerunt, Juliæ, Cliviæ, Montium Ducis, tribuendum est, quod primus sedulò istam gloriam adfectaverit, dederitque viam, qua deinde aditus facilior his terris esset ad maximi boni emolumen-tum. Sive illud æmulatione incensus fecerit, cum videret passim in tota Germania struendis officinis, ubi ingenia excoletarentur, opera & sumitus impendi: sive quod credebat, Scholas studiisque sapientiæ ornatam juventutem munimenta imperiorum esse. Utrumque con-venit Principi, quem constat eruditissimi Heresbachii sub auspiciis literarum tirocinia feliciter deposuisse, & postquam adolevit ætas, iis, qui doctrinæ laude floruerunt, magnum honorem habuisse, & non-nulos in aulam sibi adscivisse. Impulerat prouum in ea consilia animum loci opportuni occasio, quæ suppeditabat; in quo sita Academia, quantum divinari humanâ ratione potuit, debebat florentissima eva-dere. Quid enim accommodatus inveniri potuit, quam oppidum multis seculis illustre; quod in medio positum illarum regionum, quæ in ditione Ducum Juliacensium fuere, circumfluit copiis eorum, quæ ad vitam usu necessaria vel jucunda solent esse. Regia quondam Fran-corum sedes, Anseaticæ societati innexa, denique Imperialis & libe-ra: quam fama est Tuisconem arcem sibi struxisse. Ipsa sane nomina conditores vel Tuisconem vel Teutonem videntur præferre. Sed no-bis, ut in re vetusta, ista nec affirmare nec refellere in animo est. Il-lud satis constat, urbem illam, quæ nostram hospitio exceptit Acade-miam (sive à Tuiscone, sive à Teutone nomen ei ducendum: sive Di-spargum à mittendis in Westfaliam & dispergendi copiis, quod tra-dunt ex illa sede belli Carolum Magnum fecisse, cum Westfalos sub-jugare intendisset; sive Duisburgum antiqui à Tuiscone vocabuli ve-stigiis appellanda sit) diutissime dignitate inter primas hujus regionis fuisse, & nunc eundem gradum obtinere. Accedunt aëris temperies, quæ omnes anni partes salubritate æquat, fertilium passim uber cam-porum, pratorumque virentium lætissima facies; immensa sylvarum amoenitas & lenes fluviorum susurri. Ita in ipso Germaniæ & Belgii posita confinio, qua Rhenus & Rura miscentur, opportunissimum utri-que genti secreta literarum noscendi avidissimæ, mercatum poterat præstare, unde liberales vel animi vel corporis voluptates compara-rentur. Quorum contemplatione motus heros, quam rem animo adhuc versaverat, impendo magis cupit perficere: cumque quæren-da privilegia essent, quorum jure Academia posset condi, sedulò id operam dare non est gravatus. Quo magis voto eventus respondit. Etenim laudatissimo proposito & Pontifex autoritatem suam accom-

Dd 2

mo-

modavit; omnia condonando privilegia, quæ principes in Germania, Galliis, Italia Academiæ haberent: nec mox dein magno eadem negotio Cæsarem exoravit GVLIELMVS, cum affinitate junctus esset, ejusque in matrimonium sororem duxisset. Maximilianus secundus is erat, cui paulo ante ad regnum Bohemiæ majestas Imperii Romani accesserat. Ergo insignem dignatione amplissimis & Cæsareæ & Pontificiæ majestatis subnixam privilegiis Academiam jam tum habebant terræ nostræ, nisi in alium hujus laudis titulos transferre divina voluntas deliberavisset. Tumultus bellici, æmulaque finitimarum invidia, & ipsa magnarum perfectio rerum tarde procedere solita, proposito moram attulerunt. Nec mox successorem Johannem jultam istarum rerum curam natura sivit agere: & si aliquando in mentem id venit, sævæ bellorum tempestates & contagia, (ut ante patri, post maximè iis, ad quos has in terras delatum hæreditate imperium est) debuerunt cunctationem injicere. Ita divinitus (quod gaudent, quorum mentes lux purior cœlestis doctrinæ illustravit) ad Serenissimum Electorem FRIDERICVM GVLIELMV M res integra devenit; Principem ut maximum Imperio, ita si virtutes intueare, omni laude majorem. De quo ex merito dicere, non recipit arctatæ orationis modus. Invictus labore & periculis animus, & rerum belli gestarum laudes magnis ingenii dicentur. Qualem domi Principem gerat; dum veræ Religionis Defensor, dum Juris & Æqui Propugnator est, inde cuiuslibet licet existimare. Inde in artes & studia propensus amor, magnique & pæne profusi sumtus: quasi in eo parum modum servare, id demum virtutis esset. Exploratum enim habet excellens Principis prudentia, literis ingenia ad laudem & industriam inflammari; & nutrices eas omnium virtutum, imò matres esse. Quo magis pro indigno habuit, excitandi Academiam privilegia aeterno situ obducta jacere, & in hoc tantum quæsita videri, ut multorum vota frustrarentur. Ille verò in apricum ea proferri, & (quod felix & faustum esset) rem DEO gratam, Christianismo utilem, salubrem Reip. ipsi gloriosam ad finem deduci jussit. Enimverò eam curam studiorum in Principe reperiri, ut cum duas maximi nominis Academias possideret, Regiomontanam & Francofurtensem; tertiam impensis sumtibus non dubitaverit adjicere! Quam gloriam (præfiscine dixerimus) Serenissimi Electoris Brandenburgici propriam esse, liquido possumus affirmare. Sed illuc revertimur. Largitus certos redditus, unde honorarium haberent Professores, & sumptus in rem & usum Academiarum possent fieri; nihil quicquam amplius moræ addi passus est, nisi quam

quam laudaret, quisquis prudens potius, quam præceps videri malleat. Evocatis enim doctoribus, qui artes primas & scientias profitentur, dum spes tentatur & futuri simul operis fundamenta jaciuntur, triennium absumtum est. At cum initia maxima quæque sponderent, & matura res videretur; vel ipsa fama judice amputandas moras esse decrevit, & utendum occasione, quæ numquam sine damno quaeritur, quando præsens est. Jam tum terribilia toti Europæ Suecus arma sumserat, & cæci armorum tumultus passim tumescabant. At non concutere ea constantiam nostri Principis aut inhibere potuerunt, quo minus pacis opus perficeret: nec tametsi foris vis aliqua hostilis appareret, minore gloria imperium domi administrandum videbatur. Cum ipsi adversus subita belli armato milite muniendi Imperii sustinenda cura esset; & id unum nostræ felicitati defuturum videretur, ne præsentem in ipso gaudio intueremur, quo autore ad invidiam votorum compotes eramus; egregiâ istud ratione pensatum est, dum Nassovius Princeps Johannes Mauritus ad has partes advocatur: ut quod nomen vindicandæ libertati augendæque natum videtur (finitimum testamur Belgium) artium eidem, quæ liberos decent, & unde vera animis paritur libertas, dedicandus locus magno omni committeretur. Addita est Cliviaci Confilii veneratio: nec inviti Proceres Patriæ fecerunt, ut quod opus insigni adhuc curâ foverant, id nunc numeris omnibus perfectum darent. Statuto his solennibus die, Curatores Academiæ designati, literis rem omnem comprehendenderunt; quas in omnes terras & loca, præsertim ubi studia colerentur, prima quoque occasione perferri, & quantum in ipsis fuit, publice passim proponi curavere: ut cum omnibus hoc gaudium communicaretur; & quibus hujusmodi negotia voluptati essent, ad honestissima & rara spectacula, quibus dedicatio nostræ Academiæ peragenda erat, excitarentur. Sed ipsarum literarum exemplum subjiciemus; quo unicuique plenius & totas cognoscendi copia sit.

Dd 3 SERE-

SERENISSIMI PRINCIPIS

FRIDERICI WILHELMII,
 MARTHIONIS BRANDENBURGICI, S. R. I. ARCHI-
 CAMERARII, ET ELECTORIS, MAGDEBURGI,
 BORVSSIÆ, CLIVIÆ, JVLIÆ, MONTIVM, STETINI,
 POMERANIAE, &c. DVCIS, &c.

DOMINI NOSTRI CLEMENTISSIMI,

*Ad Ordinandam Academiam, que est Duisburgi, in Ducatu
 Cliviæ, constituti Curatores.*

L. S.

CONSILIA tarda cum ratione, quam prospera casu, potiora vi-
 dentur. Consultat prudentissimus quisque, priusquam inci-
 piat; mox ubi provisum videtur, ne male cœpta cadant, aut
 ad irritum revolvantur, mature judicat, quæ molitur, effecta reddi.
Cunctator, salutare imperio Romano nomen, procumbentem & pæ-
 ne lapsam Remp. morâ restituit. Augustus, qui res Cæsarum com-
 posuit, *lente festinandum esse præcepit*. Nec alia Serenissimi Electoris
 Clementissimi Domini nostri mens esse videtur, qui cum Academiam
 terris nostris vellet dare, diu deliberandum & parvis initiis paulatim-
 que procedentibus rem tentandam duxit: at postquam jam valida vi-
 dit incrementorum fundamenta, decrevit consultis facta jungere; &
 (tantò felicius optamus, quantò consideratus) auspiciatissima ultrò ad
 magna surgentis Academiæ incunabula in fastigium provehere, summis-
 que Academiis autoritate & dignitate æquare; jure privilegiorum,
 quæ à Cæsarea Majestate profecta his usibus inservire, quam negle-
 ëta jacere gloriosius visum. Gratulari eo nomine terris nostris libet,
 quum hoc ingenio Principem sortiti sumus, quem in undique circum-
 strepentium bellorum formidine liberales artes propagandi cura tan-
 gat: quas aliis videoas in pace & otio neglectui esse. Optimi Princi-
 pis est, subiectos exemplo regere, & rectè facere faciendo suis mon-
 strare. At non exemplo tantum, sed sumptu quoque & magnis im-
 pensis Noster ad usum vitæ laudatæ laborat inducere. Igitar non con-
 tentus amplissimam hoc in genere traditam à majoribus gloriam tueri;
 suam quoque voluit adjicere; cumque duas accepisset, tertiam ipse
 Academiam condere: in qua propensissimæ voluntatis & perhibendæ
 liberalitatis adversus ingenuas artes, magis etiam expressa vestigia &
 testatam memoriam relinquere: occasione denique facilii jam inde à
 tene-

teneris suos ad virtutem impelleret; & quam plurimos cives privatum publiceque utiles efficeret. Quam rem tantò alienigenis quoque speramus gratiorem fore, quantò magis optamus vel maximam inde ad eos utilitatem pervenire. Quod igitur Serenissimo Elec̄tori Clementissimo Domino nostro jucundum semper ac lætum, terris nostris, toti rei literariæ, universis ejusdem cultoribus, faustum & felix sit, Celsissimus Princeps Nassovius & Magnificum Consilium Cliviense, autoritate Serenissimi Electoris, destinaverunt ad diem *quartum decimum proximi Octobris* (stylo novo) quæ incertis rumoribus, in magna expectatione bonorum, adhuc incassum jactata sunt, eventu comprobare, & oculata fide repræsentare; nostræque Academiæ pompā & apparatu solenni manum ultimam imponere. Post preces pias, & vota publica, oratio Serenissimi Electoris nomine habebitur: mox Creatio Magnifici Rectoris, Legum promulgatio, Candidatorum in omnibus Facultatibus promotiones, suis q̄paeque diebus, ut mos est, peragentur. Tandem disputationes minus vulgatæ materiæ accendent. Quibusunque artes, honosque & res secundæ studiorum curæ & cordi sunt, omni studio oratos volumus, ut actuum istorum, magnâ sui frequentiâ, quam ornatisimam & augustinissimam speciem velint efficere. Tu gloria spes Academiæ nostræ, sacra studiis Juventus, ades, voto fruere, quo sœpè optati videre diem, quem promittimus. Et quorquot mutare Academias, aut nunc primum petere, incrementorum sapientiae quaerendi causâ, deliberatis, accedite, concelebrate hoc festum, & egregiè convenientem Musis sedem inspicite. Ubi nec laeta agrorum fertilitas, nec fluminum leni agmine fluitantium gratissima meditanti vel fesso studiis murmura; nec virentium desunt ameni secessus sylvarum: ubi vel Diana vel Minervæ possitis præsentiam experiri. Ubi parvo tamen dispendio lautè quoque licet vivere. Undique vocati Professores assiduam operam præstabunt: nec publica nec privata exercitia intermittentur: nihil quisquam sibi reliqui facier, quod ad vestra studia promovenda putabit pertinere. Sed & alia animi & corporis, quæ scire ingenuum fas est, ut Musices, ut equestria, & id genus exercitia in promptu erunt. Denique omni cura, cogitatione, opera id agetur, ut & studiorum vobis constet ratio & utilitas, nec liberalium delectamentorum desit varietas. Quæ vobis ut re obvenirent, nobis verbis prædicanda fuerunt. Valete. Clivis ¹⁵. Aug^{usti}, 1655.

Ceterum quo his literis major autoritas accommodaretur, simul uti ad illorum notitiam rectè res perveniret, quorum ad utilitatem maximè pertinebat, lingua vernacula Edictum Serenissimus Elector hujus exempli adjecit.

Bon

Son Gottes Gnaden, Mir Friederich Wilhelm,
Marggrave zu Brandenburg, des H. Röm. Reichs
Erz-Cammerer und Churfürst, zu Magdeburg, in Preussen,
zu Cleve, Gülich, Berge, Stettin, Pommern, der Cassuben
und Wenden, auch in Schlesien zu Crossen und Jägerndorf
Herzog, Burggraf zu Nürnberg, Fürst zu Halberstadt
und Minden, Grave zu der March und Ravens-
berg, Herr zu Ravenstein, &c.

Ehun hiemit fund und zu wissen, was mass in Wir jederzeit vor nützlich
und nöthig erachtet, auch sehr begierig gewesen, zur Ehre Gottes des
Ullerhöchsten, zu Ausbreitung der wahren Christlichen Evangelischen Reli-
gion, zu Fortpflanzung und Erhaltung aller guter und heylsamer freyen
Künsten und Wissenschaften, zuforderst in den vier Haupt-Facultatibus,
Theologica, Juridica, Medica und Philosophica, wie nicht weniger in
den Sprachen, in den Historien und andern lobblichen Exercitiis liberali-
bus, eine sonderbare und eigen Universität und Hohe Schule in diesen
Unsern Clevisch-Gülich-Bergischen und angehörigen Landen zu stiftten, zu
begaben und anzurichten; Gestalt dann zu einem solchen Ende Unsere geehr-
te Vorfahren, die vorige Landes-Fürsten erwähneter Unserer hiesigen Lande,
allbereit vorlängst stattliche Kaiserliche Privilegia zu Aufrichtung einer sol-
chen Hohe-Schule ausgebracht, krafft deren dieselbe aller derselben Priva-
liegen, Authoritäten, Prerogativen, Freyheiten und Gerechtigkeiten,
womit die aller vornehmste Universitäten, in ganz Europa begabt seynd,
habhaft seyn und geniessen solle;

Nachdem nun angeregte Unsere lobbliche Vorfahren, und Wir selbst,
durch die weltkündige so lang gewehrte schwere Kriege an diesem guten
Vorhaben eine sehr geraume Zeit von Jahren mercklich gehindert gewesen;
Und aber die Zeiten sich, Gott Lob! nunmehr etwas gelinder und sanffter
anlassen, haben Wir, ungeachtet der noch übergebliebenen, und bisweilen
wieder hervorbrechenden ungestümen Winde der Waffen, danoch
nicht länger zurück halten, sondern den gefassten heylsamen Vorsatz endlich
durchdringen und zu Werck richten wollen: wie Wir dann auch in der
That selbst eine solche Universität, und Hohe-Schule in Unserer Stadt
Duisburg, in Unserm Herzogthum Cleve gelegen, in Betracht des Orts
zu einem solchen Werck innerlichen und äußerlichen ziemlich guten Bequem-
lichkeit-

lichkeiten, aufgerichtet, dieselbe mit allen hierzu nöthigen Unsren Privilegiis, auf den Fuß und nach Inhalt obangezogener Kaiserl. Privilegien, ingleichen mit guten und tüchtigen Professoribus in gemeldten Facultäten und andern auf Universitäten gewöhnlichen und ersetzunglichen Professoribus und Studiis versehen und versorget haben, auch noch ferner nach erheischenden Gelegenheiten gnädigst versehen und versorgen werden.

Und dieweil Wir Vorhabens seynd diese von Uns also angerichtete und gestiftete Universität, Academiam und Hohe Schule, üblichem Gebrauch nach, mit gewöhnlicher und hergebrachter Inauguration und allen dazu gehörigen Solemnitäten, vornehmlich mit dem Gottes-Dienst, demnächst mit gewöhnlichen Orationen, auch würcklichen Promotionen zu den gradibus in den Facultäten auf den ^{14.} Tag des Monath's Octob. schiers künftig einführen, einleiten und bestätigen zu lassen;

So haben Wir nicht umbgehen wollen, solches alles hiemit zu jedermans, welcher Religion (die nur im H. Röm. Reich zugelassen ist) er auch seyn mag, Wissenschaft zu bringen; Auf daß Manniglich, wer Lust und Liebe darzu träge, er sich auf jetzt benannten Tag in Unserer Stadt Duisburg einzstellen, berühreter Einführung und Inauguration und den dazu gehörigen solemnitatibus beywohnen; Auch ferner, nach eines jeden Gelegenheit und Zuneigung, mit Verbleibung und Anstellung seiner studiorum daselbst sich dieser Unserer einem jeden, er sey In- oder Ausländisch, zum Besten beschehenen Stiftungen gebrauchen, und fruchtbarlichen Genuss empfinden möge. Geben zu Cleve am ^{16.} Augusti 1655.

An statt und von wegen höchstg.
Ihro Churfürstl. Durchl.

J. Moriz, Fürst von Nassau.

Vt JOHAN von DIEST, v. c.

J. G. Kuckenbecker, s.

Ee

Cum

Cum res hac ratione in plerasque Europæ regiones longe late-
que disseminata esset, & in sermonem missa summis laudi-
bus passim extolleretur: ne non omnia expectationi satis respon-
derent, Celsissimus Heros JOANNES MAVRITIUS Princeps Nas-
sovius, & Magnificum Consilium Cliviense, maturè omnia com-
paranda decreverunt, quæ ad dedicationis solennia instruenda
& ritè peragenda pertinere viderentur. Quod factum nobis
spem adfirmavit, & ut magis in majore gaudio versaremur, effe-
cit. Sed quam facile humana vertuntur, & quæ pulchrè parata
possent videri, quam subitò impedita sunt! Ecce Nassovium He-
roa causæ graves evocant in Belgium, & diu attenturæ videntur:
magnæque & multæ res Magnifico Cliviacorum Procerum Col-
legio objiciuntur, quæ non sinerent operam dedicationi dare;
niî mox ipsorum prudentia id periculum discussisset, inveniendo
viam, qua molem negotiorum ad exiguum tempus evaderent,
& paululum sibi vindicarent otii, quod æternæ laudis negotio
impenderent. Qui mox, quo demonstrarent magis summum
hujus propositi ritè exequendi studium, literis operosè scriptis
Celsissimum Principem Nassovium laboraverunt inducere, ad
dignitate & præsentia sua, si quâ posset id fieri, dedicationem
Academiae condecorandam. At jam in eo Heros erat, & ad se-
dem suam occupaverat iter remetiri; pauloque post exoptatissi-
mo adventu omnem metum dubiasque curas fustulit. Interea
dum hæc aguntur, præstantissimi juvenes, qui post promulgatam
inaugurationem advenerant, summos honores in sua quisque ar-
te perituri, solennia doctrinæ specimina quâ privatim, quâ publi-
ce ediderunt. Cepèrè ea Professores, quibus Eleitorali Rescri-
pto ad id in antecessum potestas data erat. Cæterum cum jam
proximè ad spem admoti essemus, & immoto decreto, servandi
diem, quem dixerant, Celsissimo Principi & Magnifico Collegio
Cliviensi sententia federet, JOANNES CLAVBERGIVS, Rector Aca-
demiæ designatus. v. Id. Octob. hujusmodi editum proposuit.

RECTOR

**RECTOR ET PROFESSORES
NASCENTIS ACADEMIÆ DVISBURGENSIS
CIVIBVS SVIS.**

Salutem.

Destinatus appropinquat Academiæ in Templo Urbis majore, propitio Numine, inaugurandæ dies, qui mensis modo labentis quartus decimus omnibus bonis optatissimus illucebit. Serenissimi Electoris Brandenburgici nomine Vicarius ejus, Celsissimus Nassovici sanguinis Princeps, totumq[ue] patriæ Illustre Regimen magnifico actui præerit, intererunt genere, virtute, eruditione præcelentes alii quām plurimi, solenni ritu natalem Academiæ cohonestaturi. Clementissimus Dominus noster Germanico, Nobilissimi Curatores Latino Programmate gratiosè & benevolè cunctos jampridem invitárunt. Quibus hoc nostrum ut tempore postremum, ita verbis brevissimum, adjungendum censuimus, cum veteri proverbio, quod pulcrum est, bis ac ter esse repetendum, doceamur. Rei tot seculorum decursu divinitus patriæ nostræ semel duntaxat obtingentis rarietas, inque tantum Regionum atque Ecclesiarum commodum tendentis gravitas Vos, primos novæ Reipublicæ cives, nominatim compellandi munus nobis injunxit. Igitur compositis & mentibus & corporibus, ardentibus precibus, ac devotis animis ut æternitati consecrandum festum velitis nobiscum celebrare, Vos etiam atque etiam hortamur. Nihil in terris lætè progerminare absque solis influxu, magnarum rerum fine cœlesti Numine geri nullas posse novistis; neque ignoratis qualia illud à cultoribus suis, externis ritibus minimè contentum, requirat sacrificia. Talia si adferetis, ut spes & votum est nostrum, DEO vos & Superioribus in terra vestris, ut veræ sapientiae studiosos decet, commendabitis. Valete. Duisburgi Clivorum, decimo Octobris, Anno Servatoris 1655.

Postridie Clivia venerunt Generosi & Magnifici Domini WIRICHIVS à BERNSSAV Dominus in Bellinckhave, & Rhunen, & JOHANNES à DIEST, Cliviacarum & Marcan. ditionum Director & Vice-Cancellar. Regiminis Consiliarii, Academiæ nascentis Curatores: quæ nomina audiverunt, quorum ad aures fama nostræ Academiæ pervenit. Certè enim (si vera volumus noscere) horum curæ & industriae, accedente Numinis divini voluntate & Serenissimi Electoris insigni liberalitate,

E e 2

tilate, magnam partem debetur, quod desperata pene res Academiæ, ad hanc magnitudinem pervenit, quæ certè jam ea est, ut invidiam possit concitare. Igitur ut semper alias, ita nunc maximè, cum dedicatio Academiæ celebranda esset, quæ non nihil, imò plurimum autoritatis Academiis potest adjicere; omni curâ advigilaverunt: & quod minus aliquid offenderetur, & omnia rectius fierent, adfuerunt tempestivè; locoque amplissimo, (templum id Urbis maximum erat) adornato, accuratoque ordine, quo omnia peragerentur, maximi Viri Curatorum nomen summa cura implere non sunt designati. IV. Idus Oct. Magnificum Regiminis & Justitiæ Consiliariorum Collegium, quod Cliviæ est, iter Duisburgum versus ingredi cœpit. Illustrissimus Princeps Nassovius, cum majoris momenti negotia moram afferrent, quæ pene compulerant ad rem procastinandam; maluit itineris labori adjicere, quam committere, ut tanta hominum multitudo, quæ undique spectatum venerat, spe vana deluderetur. Itaque dilato in proximum diem itinere, cum quod cessatum esset, id prope ranti festinatione pensaret, trans Rhenum Cliviacos Proceres consecutus, unà his trajecto flumine, quò Generosissimi & Amplissimi Curatores, WIRICHIUS BERNSSAW & JOHANNES à DIEST, adversum venerant, flexo in vesperam die urbi appropinquare cœperunt. Illos universa militaris civium ætas, quæ in armis ad Rhenum toto die præstolata erat, omni honoris & obsequii specie prosequuntur. Inter hæc campanis omnibus in totam urbem lætitiae præsentis indicium defertur. Effusa senum puerorumque omnisque adeo generis, ordinis & loci ingens multitudo: & vix quemquam sexus aut ætas remorata est, quem non insoliti spectaculi desiderium exciret. Ita Reverendissimus & Celsissimus Princeps, & Illustre Cliviacionum procerum Collegium magnifica curruum, equorum, satellitumque facie, inter prævios æneatorum suorum concentus, & musicos tubicinum tibicinumque passim obvios & respondentes choros, inter tacita denique bonorum omnium vota, per urbem inventi, in aulam principis, ut vocant, diverterunt. Eò Collegium Professorum convenerat, ut gratulandì adventum officium fungeretur, qui postquam admissi, & coram data copia fandi; omnium nomine JOHANNES SCHVLTINGIUS Eloquentiæ & Historiarum Professor ad hunc modum verba fecit.

REVE-

REVERENDISSIME & CELSISSIME
PRINCEPS NASSOVIE,

JOHANNES MAVRITI,
ILLVSTRE ET MAGNIFICVM CONSILIARIORVM
COLLEGIVM.

Justissima minime vulgaris lætitiae causa ullis mortalium umquam si oblata est, nobis id hodiè contingit; cum decus & dignitatem terrarum nostrarum convenisse huc videmus, ad sedem Musarum inchoatam feliciter, magnifice consummandam. Salvete, magni Hostites, quorum veneranda authoritas & præsentia huic urbi honorem, nostræ Academiæ hanc addet dignitatem, ut mensuram sui nominis possit implere. Gratulantur adventum sibi vestrum, quicunque optant sinceram cœlestium arcanorum doctrinam propagari: qui desiderant leges sacrosanctas in honore esse, nec nefanda juris imperitorum audacia violari: qui judicant artes, quæ corporum humanorum calamitatibus medentur, necessarias esse: qui disciplinas liberales non aspernantur. Gratulantur maxime eo sibi nomine, si qui sunt civium nostrorum, qui sine dubio non pauci sunt, quibus non satis est, filios genuisse, sed recte educatos atque edocitos habere. Quam ipsi inde lætitiam perceperimus, qua laude gloriofissima hæc vestra consilia nobis tollenda videantur, longum est, si velimus exponere. Quod gratius fore credimus; ne molesti sumus, paucis primum omnium, Reverendissime & Celsissime Princeps, Illustre & Magnificum Consiliariorum Collegium, gratias agimus immortales, quod rem literariam adeo vestra cura dignam judicastis, ut illius causa labores itinerum volueritis suscipere. Sed & illud summisse oramus, ut in consilio, quod ceplisti, dignemini clementer persistere: nomine Serenissimi Electoris Clementissimi Domini nostri, huic Academiæ pompa solenni & amplissimis privilegiis autoritatem & dignitatem addere; eam consummare, & cum hoc nostro Collegio in vestram clientelam accipere.

Dixerat. nec mora, Reverendissimi & Celsissimi PRINCIPIS NASSOVII, nec non Illustris & Magnifici Confili Cliviaci nomine, JOHANNES à DIEST, Cliviacarum & Marcanarum editionum Director & Vice-Cancellarius, Academiæ quoque nascentis Curator, adhunc ferme modum respondit.

Reverendi, Clarissimi, Doctissimi.

Gratissimum Reverendissimo & Celsissimo Principi, & Illustri atque Magnifico nostro Collegio accedit, quod solenni modo adventum iis felicem venistis gratulatum. Et tanto gratius, quo animis infidet ardenter desiderium votis civium satisfaciendi, & locum his terris dandi, ubi quasi in conspectu ceream in vitia flecti suorum filiorum aetatem possint studiorum caussa mittere, nec tantum artibus erudiendos curare, sed etiam ad constantiam in vita honesta & virtute feliciter perducere. Deum Opt. Max. Rerump. praesidem, omnis sapientiae fontem & conservatorem unicum precamur, ut quod opus ad utilitatem imperii, & ad veram & sanam de salute doctrinam pro virili promovendam cceptum est, ei velit incrementa dare, & quae huc cura & sumptus studio pietatis & artium omnium bonarum impendentur, ea prosperet, & ut seram apud posteritatem nostris terris utilia, & Serenissimo Electori gloriofa sint, efficiat. Quod uti ex animo vovemus, ita illud, cuius causa venimus, & de quo capta consilia ut exequamur, modo petiustis, crastino, si volet Deus, die perageamus, & Serenissimi Electoris Brandenburgici, Clementissimi Domini nostri, Academiam, qua dignum est, ratione dedicabimus.

His dictis JOHANNES CLAVBERGIVS, Rector Magnificus designatus, quapropter est reverentia, Celsissimum Principem accessit, & quod adventum gratulandi causa oratione memoratum erat, id datâ dexterâ confirmavit. Ita tum dein eo discedente ceteri Professores ordine sequuti sunt. Studiosi mox, qui & ipsi, quod Celsissimo Principi & Magnifico Procerum Collegio adventum gratularentur, congregati erant, tres juvenes primarios, quos eam ad rem suo è corpore legerant, miserunt: qui admissi, cum provinciam sibi impositam paucis objissent, ad suos regressi sunt. Postremò tormentorum tonitrua prolusioni Dedicationis finem attulerunt.

Insequenti die cum lux jam clara esset, undique in aulam Principis convenerunt, quorum praesentia magnificentiam pompæ instruētura erat. Ibi paulisper morati, cum tempus rem agendi videretur; hoc ordine, qui recitabatur, processerunt. In fronte prima agminis tubicines, tubicinesque modulatissimo cantu mulcebant aera, tacitis omnium gaudiis congruentia effundentes carmina. Excipiebat tenuera aetas, seminarium Academiæ, spes patriæ & subsidia futura, per classes suas distincta, ducentibus iis, quorum metu & industria continentur & paulatim jam inde à pueritia ad magna formantur. Inde in

unam

unam cohortem contributi dominorum, qui aderant, ministri sequebantur. Hos dein sequebatur militaris æneatorum turba, animos Martios in prælia classico accendere solita, nunc sacra Palladis concelebrans, & pacis amantia pectora dulcisono concentu perfundens. Subinde aperire se facies cœpit pompæ nobilior, quæ cæteris conspectior erat, & fulgore adeo suo omnia illustrabat. In ea generis nobilitate insignes, dignitate conspicui, meritis in patriam quâ domi quæ belli præstantes viri erant: quorum in numero Meursenlis Satrapa & Gubernator, claudentibus latus utrimque duobus filiis: quem sex summo loco nati excipiebant juvenes, singuli ordine singula Academicorum insignium sericeis pulvinaribus imposita manibus præferentes, primum omnium Fridericus Wimarus ab Heyden librum Academicorum actorum, albumque studiosorum: Sigilla dein Academiæ & Facultatum Hermannus Theodorus à Reck: Theodorus Stephanus à Neuhoff claves Curiæ, Auditorii, Carceris: quem sequutus Reinoldus à Coeverden sceptra Academiæ duo solidi argento affabré facta aurique fulgore distincta: inde Privilegia & Leges Academicas Ernestus ab Ittersum; postremo diplomata Cæsarea, Electoralia & Papalia C. Christianus Vogt ab Elspe, quibus Academiæ dignitas fundata est, & innititur.

Incedebat inde Reverendissimus & Celsissimus Princeps Nassovius JOHANNES MAVRITIUS, Comes Cattimeliborum, Viandæ & Decii &c. Cliviæ & annexarum regionum Proprinceps; Electoralem dignitatem addens operi præsentia suâ. Cui proximè junctus Illustrissimus Comes de Falckenstein & Broeck comitatus Filio unico paterni nominis & fortunarum hærede. Mox, quos ordo Equestris Ducatus Cliviæ & Comitatus Marchiæ è Corpore suo delegerant, & ad pompam inaugurationis Academiæ, quæ spei filiorum suorum destinaretur, cohonestandam miserant. Proximum his Illustre & Magnificum Regimini & Justitiæ Consiliariorum Collegium. E quibus qui adfuerunt, bini singulos duxerunt Professorum togis ad talum demissis induitos. Generosi igitur, Nobilissimi, Amplissimi, Consultissimi, Wirichius à Bernsauw Dominus in Billingkhave & Rhunen Consiliariorum Electoralium Senior atque Primus & H. Wilhelm van der Hœven Cameræ Justitiariæ Præses Johannem Claubergium Theologiæ & Philosophiæ Professorem primarium, Magnificum Rectorem designatum: Johannes à Dieft, Cliviacarum & Marcanarum ditionum Director, & Vice-Cancellarius Regiminis Consiliarius, & Hermannus Paebst, U. J. D. & inter Cameræ Justitiariæ Consiliarios Director, Martinum Hundium, Theol. Professorem: Johannes Steenbergen & Adamus Ilinck,

J. U.

J. U. DD. & Regiminis Consiliarii, Hermannum Rhamackerum, Juris Doctorem & Professorem ejusdemque Facultatis Decanum: (desiderabatur Johannes Weyerstrallius, J. U. D. & Professor designatus; qui ad hanc stationem evocatus, Germanico itinere detinebatur, paucisque post peractam inaugurationem adfuit:) Hermannus ab Elverich alias Haes, Consiliarius Regiminis nec non Cameræ Rationum, & Matthias Roemswinkel, J. U. D. & Justitiæ Consiliarius, Johannem Bernhardum Danielium, Medicinæ Doctorem & Professorem ejusdemque Facultatis Decanum: ultimo loco Hermannus Ernst & Lambertus Lamberti, U. J. DD. & Justitiæ Consiliarii Johannem Schultingum, Eloquentiæ & Historiarum Professorem, deduxerunt. Exceperunt hos Johannes Theodorus Muntz, J. U. D. & Sereniss. Electoris nomine Duisburgi Prætor, & Johannes à Raab ejusdem Civitatis Consul, Academiæ Curatores, qui Christophorus Wittichum apud Noviomagenses Theologiæ Professorem & p. t. Rectorem Magnificum, summos in Theologia honores five Theologiæ Doctoratum, (ut vocant) unâ cum Duisburgensibus Theologicæ Facultatis Professoribus consecuturum, ducebant. Quos tandem Urbium his in regionibus & Ecclesiarum nomine Deputati, Synodorum Præsides, nec non dignationis eminentioris Officiarii, ut & Doctores, Pastores, Judices, Reatores, Correctores, Clivienses, Duisburgenses, Vesalienses, Meurenenses; Studiosorum florentissima cohors, denique omnis loci atque ordinis homines, quos spectaculi novitas vel raritas vel favor excitaverant, & ad inaugurationem frequentandam adjunxerant, longo ordine subsequuti agmen clauerunt. Atque ita omnium campanarum sonitu commoto, ingerentibus se undeque laetitiae argumentis, inter perpetuam civium armatorum seriem, qui dispositi utrinque per plateas dextrâ sinistrâque erant, ingressa pompa templo majori successit. Ibi musico primum organi, mox vocum humanarum concentu, intermixta variorum instrumentorum harmonia excepti; postquam omnes locum cuiusque dignitati destinatum cepere, Martinus Hundius Theologiæ Professor cathedralm concendit; & præmisso ab Ecclesia Psalmo XCII. concessionem habuit rei, quæ agebaur, & tempori egregie accommodatam.

F I N I S.

DVISBURGI ad RHENVM,
Typis JOAN. SEBAST. STRAVBE, Typogr. Academ.

522. t 29. 202